

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Любешівський технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»
Циклова (методична) комісія викладачів соціально-гуманітарних дисциплін,
фізичного виховання та захисту України

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

А.В.Хомич

« 01 » 09 2025р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з дисципліни
«Культурологія»

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	20 Аграрні науки і продовольство
Спеціальність	208 Агроінженерія
Освітньо-професійна програма	«Агроінженерія»

Любешів 2025

Розробник: Хомич Алла Григорівна, викладач коледжу

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Агроінженерія»	Протокол від <u>01.08.2025</u> № <u>01</u> Голова РПГ <u>[підпис]</u> <u>Свешик В.В.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні циклової методичної комісії викладачів соціально-гуманітарних дисциплін, фізичного виховання та захисту України	Протокол від <u>2.08.25</u> № <u>1</u> Голова ЦМК <u>[підпис]</u> <u>Кравчик Л.М.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

Дані про перегляд навчальної програми дисципліни

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено			
		Дата та номер протоколу засідання РПГ	Підпис керівник РПГ	Дата та номер протоколу засідання циклової методичної комісії	Голова циклової методичної комісії

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Культурологія
Розробник	Хомич Алла Григорівна, викладач першої категорії
Семестр вивчення навчальної дисципліни	II курс (II семестр)
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 2 кредити ЄКТС; Лекції: 18 год Практичні заняття: 6 год Самостійна робота: 42 год. Форма контролю: диференційований залік
Мова(и) викладання	Українська мова

2. Місце навчальної дисципліни в освітньому процесі

Статус дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: українська література, зарубіжна література, історія України, громадянська освіта, технології
Додаткові умови	Забезпечує вивчення: філософії, соціології, психології, основи правознавства
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни знайомити студентів з фундаментальними досягненнями світової та вітчизняної культури, розкрити єдність і різноманітність культур світу, показати значущість культури в життєдіяльності людини й соціальних груп, її роль у творчості та вдосконаленні особистості, гуманізації суспільних відносин. Вивчення дисципліни дає можливість студентам долучитися до скарбниці мудрості й досвіду, надбаних людством протягом тисячоліть.

”Культурологія” спрямована на збагачення і розширення гуманітарної підготовки студентів, формування творчої активності майбутніх фахівців, сприяння і розуміння культури як суспільного явища допоможуть кваліфіковано аналізувати, систематизувати, класифікувати та створювати оптимальні моделі процесів духовного, соціально-політичного та культурно-мистецького життя.

Завдання вивчення дисципліни має спрямувати молодь на особистісну культуротворчу організацію в сучасному світі, сприятиме осмисленню сукупності культурних досягнень людства, взаєморозумінню та продуктивній співпраці з народами, які мають як схожі, так і відмінні риси в культурі, веденню кваліфікованого діалогу з партнерами іншої культурної домінанти.

4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

5. Програмні результати навчання

ПРН1. Застосовувати у професійній діяльності знання із загальнотехнічних, гуманітарних та природничих наук.

6. Вимоги до знань і вмінь В результаті вивчення дисципліни «Культурологія» фаховий молодший бакалавр у відповідних напрямках підготовки повинні знати:

- основні терміни та поняття культурології на рівні відтворення, тлумачення для розширення інтелектуального рівня;
- закономірності культурного процесу, культури як специфічного та унікального феномену людства;
- основні етапи розвитку світової культури;
- основні етапи розвитку української культури;
- тенденції розвитку і взаємозв'язків світової та української культури на сучасному етапі.

Студент повинен вміти:

- ✓ визначати основні етапи розвитку світової та української культури;
- ✓ правильно оцінити стан культури й культурного розвитку, бачити і розуміти постійні зміни в різноманітних сферах соціокультурного процесу;
- ✓ визначати проблеми розвитку культури українського народу в контексті світової культури, а також аналізувати культури народів в їхньому взаємозв'язку;
- ✓ реалізувати одержані знання з культурології для формування особистості в умовах розмаїття культур.

7. Програма навчальної дисципліни

Розділ І. Теоретичні аспекти культури

Тема 1. Предмет культурології як науки про культуру. Суть і сутність культури. Функції культури. Культура і цивілізація.

Предмет культурології як науки про культуру. Суть і сутність культури. Методологічні підходи до вивчення поняття “культура”. Функції культури. Типи культури. Види культури. Форми культури. Концепції культури. Розуміння культури як соціального процесу. Поняття “культура” і “цивілізація”. Культурна єдність людини і природи.

Тема 2. Походження і головні етапи розвитку культури. Виникнення мистецтва. Первісна культура.

Походження і головні етапи розвитку культури. Філософські концепції культури: просвітницькі концепції, культурологічні школи, еволюційні концепції. Генеза культури, мова культури. Функції мистецтва. Види мистецтва. Походження мистецтва. Особливості декоративно-прикладного та ужиткового мистецтва. Мігруючий сюжет, його особливості. Первісна епоха та її місце в історії людства. Натурфілософія як основа світосприйняття первісної людини. Розвиток матеріальної культури та еволюція мистецтва у палеоліті, мезоліті, неоліті. Культура епохи бронзи і заліза. Найдавніші релігійні вірування (тотемізм, фетишизм, анімізм, магія).

Розділ II. Основні етапи розвитку світової культури

Тема 3. Культура Стародавнього Сходу.

Стародавні цивілізації 4–3 тисячоліття до н.е. на територіях Передньої Азії: Вавилон, Шумер, Єгипет, Ассирія, Урарту та ін. Вплив географічних чинників на процес зародження, становлення й розвиток цивілізацій.

Шумеро-Вавилонська культура та її особливості. Епос “Сказання про Гільгамеша”. Вавилонська архітектура та скульптура. Особливості ассирійського образотворчого мистецтва. Фінікійська культура. Розвиток географії та астрономії. Фінікійський алфавіт. Культура Стародавнього Єгипту. Виникнення єгипетської держави і періодизація культури Стародавнього Єгипту. Наукова думка: медицина, математика, астрономія. Писемність. Особливості світосприймання стародавніх єгиптян: міфологія, архітектура, мистецтво. Індійська культура. Культура Хараппи та культура “Рігведи”. Повсякденне життя: касти, сім’я та мораль. Філософські концепції індійської культури на базі наукових знань. Мистецтво Індії: його джерела і специфіка.

Культура Стародавнього Китаю. Періодизація культури. Своєрідність мистецтва – триєдність: каліграфія, поезія, живопис. Наука Стародавнього Китаю. Великий шовковий шлях – шлях взаємозв’язків культур Сходу і Заходу.

Тема 4. Культура Античності.

Культура античного світу. Історико-культурний феномен античності: теоретичний чинник. Етапи розвитку давньогрецької культури. Доісторична

Греція і класична Еллада. Зародження науки в Греції. Давньогрецька архітектура і пластичне мистецтво. Виникнення театру. Драматургія. Комедія і трагедія. Піднесення і падіння давньогрецької культури.

Культура Стародавнього Риму. Періодизація культури. Вплив християнства на подальший розвиток культури. Система виховання й освіти. Римський інженерний геній. Мистецтво.

Тема 5. Культура Середньовіччя. Культура Візантії.

Поняття “середні віки”. Гуманісти та романтики про середні віки. Християнство і культурний процес. Середньовічна культура Західної Європи. Середньовічний тип міста та його культура. Діячі культури Середньовіччя. Розвиток освіти.

Середньовічні університети. Розвиток наук. Романська література.

Середньовічний епос: рицарська література, поезія вагантів. Середньовічне західноєвропейське мистецтво. Романський стиль та готика, їх особливості.

Середньовічна ікона. Середньовічна культура Візантії як своєрідний синтез культурних традицій греко-римського світу, християнства і елліністичного Сходу. Візантійський тип культури: держава, церква, цивільне право, система освіти, наука. Візантійське мистецтво, його специфіка. Візантійська архітектура. Рух іконоборців.

Значення впливу візантійської культури на культури слов'янських народів.

Тема 6. Культура епохи Відродження.

Поняття Відродження. Культура Відродження – перехідна епоха в історії культури Західної і Центральної Європи від Середньовіччя до Нового часу.

Особливості культури епохи Відродження. Народження гуманізму. Пошуки ідеалу соціальної справедливості й свободи. Утопічний соціалізм Томаса Мора, Томмазо Компанелли, їх вплив на розвиток літератури. Наукові відкриття епохи Відродження: Христофор Колумб, Васко да Гама, Фернан Магеллан, Микола Коперник, Йоганн Кеплер, Йоганн Гутенберг. Гуманізм Дайте Аліг'єрі, Франческо Петрарки, Джованні Боккаччо, Франсуа Рабле, Еразма Роттердамського та інших. Гуманізм та Реформація.

Ренесансне мистецтво. Італійський живопис та скульптура. Титани італійського відродження: Леонардо да Вінчі, Рафаель, Мікеланджело, Ботічеллі, Тиціан, Тінторетто. Криза гуманістичних ідеалів. “Золоте століття” іспанського живопису.

Тема 7. Культура Нового часу і Просвітництва.

Культура Реформації і Просвітництва. Поняття Реформації і Просвітництва.

Діячі Реформації Ян Гус і Мартин Лютер. Література і епос епохи реформації (Д. Мільтон, Ф. Клопшток). Стилi художньої культури: бароко і класицизм.

Культура бароко. Стиль бароко. Творчість італійського скульптора Л. Берніні.

Живопис Д. Веласкеса, А. Дюрера, М. Караваджо, П. Рубенса. Скульптура бароко, архітектура, рококо, класицизм. Теоретичні принципи класицизму в творчості Н. Буало. Драматургія Ж. Расіна і Ж. Мольєра. Класицизм у живописі, скульптурі, архітектурі. Епоха Просвітництва. Раціоналізм як джерело ідеології Просвітництва. Жан-Жак Руссо і Ш.-Л.Монтеск'є. Криза культури Нового часу.

Тема 8. Європейська культура ХІХ–ХХ ст.

Культура періоду розвитку вільної конкуренції. Промисловий переворот і урбанізація. Розвиток класичного природознавства у науці. Філософські системи Г.Гегеля, Ф.Шелінга, І.Канта. Ідеологія лібералізму, його вплив на розвиток науки і культури. Романтизм: причини появи та особливості у художній культурі. Творчість Ф.Шіллера і Й.В.Гете, Д.Байрон, В.Гюго, Е.Делакруа, Ф.Гойя, В.Скотта. Критичний реалізм: його особливості та недоліки. О. де Бальзак, Ч.Дікенс, Г.Флобер. Живопис О.Ренуара, К.Моне,

Е.Мане, Е.Дега та ін. Постімпресіонізм. Натуралізм як течія в художній культурі.

Модернізм як доба у культурі. Причини виникнення стилю модерн. Стиль модерн – поєднання традицій східного і західного європейського мистецтва.

Модернізм в літературі та театрі. Основні течії модерністського мистецтва: кубізм, експресіонізм, дадаїзм, супрематизм, сюрреалізм, поп-арт. Модерн як архітектурний стиль.

Авангардистський живопис. Функціоналізм в архітектурі. Нові виражальні засоби в музиці.

Розділ III. Основні етапи розвитку культури України

Тема 9. Культура східних слов'ян

Наукова база вивчення культури східних слов'ян. Основні етапи розвитку культури східних слов'ян. Вірування та міфологія східнослов'янських племен.

Трипільська культура, її особливості. Особливості культурного процесу скіфського періоду. Черняхівська культура, її місце у культурному надбанні слов'ян. Особливості праслов'янської писемності. “Велесова книга”, її значення для розвитку культури киеворусичів.

Тема 10. Культура Київської Русі

Культура Київської Русі – видатне явище світової середньовічної культури.

Язичницька культура Київської Русі. Запровадження християнства, його вплив на розвиток культури Київської Русі. Взаємозв'язки культури Київської Русі з культурами інших народів – Візантії, Болгарії. Володимир Великий, Ярослав Мудрий і культурний розвиток Київської Русі. Діяльність митрополита Іларіона як просвітника, діяча культури. Писемність, літописи. Мислителі Київської Русі. Книжна справа. Зародження і розвиток шкільної освіти. Наукові осередки.

Література. Архітектура Київської Русі. Образотворче мистецтво: іконопис, фреска, мозаїка, книжкова мініатюра.

Музичне мистецтво Київської Русі, нотне крюкове письмо. Театральне мистецтво. Зв'язок культури Київської Русі з античністю. Місце і роль культури Київської Русі у європейській культурі.

Тема 11. Українська культура XIV–XVII ст.

Україна наприкінці XIV – в першій половині XV ст. Вплив культури Київської Русі на життя Литовського князівства. Характерні особливості архітектури XIV ст. Образотворче та декоративно-ужиткове мистецтво. Іконопис XIV–XV ст. Поділ України та розвиток культури. Братства і розвиток культури. Роль братських шкіл у становленні освіти. Острозька слов'яно-греко-латинська академія. Виникнення та розвиток друкарства в Україні. І.Федоров. Внесок Києво-Могилянської академії у розвиток освіти України. Особливості пісенно-поетичної творчості козацької доби. Петро Конашевич-Сагайдачний – видатний діяч України. Книги Лаврської друкарні. Особливості реформаційного руху в Україні.

Шкільний театр. Особливості архітектури козацької доби. Народні думи і пісні XVI–XVII ст. Культурологічна та просвітницька діяльність козацької старшини. Перші шкільні підручники. Колегії в Україні.

Тема 12. Українська культура XVIII–XIX ст.

Умови розвитку української культури другої половини XVII–XVIII ст. Феофан Прокопович – видатний діяч просвітництва і культури. Козацькі літописи.

“Українське” бароко. Григорій Сковорода – просвітитель, філософ, поет.

Театральне мистецтво. Нові тенденції розвитку образотворчого мистецтва другої половини XVII–XVIII ст. Культурно-мистецький процес України у XVIII ст., його особливості. Наука і література. Граматика Мелетія Смотрицького. Словник Памви Беринди. Наукова та громадська діяльність Інокентія Гізеля, Данила Туптала, Стефана Яворського. Освіта в Україні у XVIII ст. Архітектура й образотворче мистецтво другої половини XVIII ст.

Музичне життя України XVIII–XIX ст. Українське національно-культурне відродження кінця XVIII – 40-х рр. XIX ст. Національні культурні організації і рухи в умовах реакційної урядової політики: діяльність “Руської трійці”, Кирило-Мефодіївське товариство. Розвиток української етнографії та фольклористики: Г.Калиновський, М.Максимович, І.Срезневський, О.Бодянский та ін. Історіографія. Освіта і наука в Україні у першій половині XIX ст.: створення гімназій, ліцеїв, відкриття університетів. Розвиток живопису у першій половині XIX ст.: В.Тропінін, В.Штернберг, Т.Шевченко. Розвиток графіки. Музика. Українська драматургія і театр першої половини XIX ст. Роль творчості Т.Шевченка у становленні української культури. Культурний процес II половини XIX ст. Розвиток науки в Україні другої половини XIX ст. Реформа освіти.

Особливості української літератури другої половини XIX ст. Організація науково-мистецьких товариств. “Просвіта” та її роль у культурному процесі: недільні школи, клубні заклади та бібліотеки в Україні. Розвиток музичного мистецтва в кінці XIX – на початку XX ст. Становлення української професійної художньої школи. “Театр корифеїв”.

Тема 13. Українська культура XX ст.

Політичне життя та культурний процес в Україні на початку XX ст.

Відродження української культури в період національно-демократичної революції: освіта, вища школа, наука, література, театр, музика, преса, книгодрукування. Образотворче мистецтво початку XX ст. Навчальні заклади для жінок. Музейна справа в Україні. Меценати та колекціонери. Українізація.

Національні меншини. Преса, книгодрукування. Література і театр на тлі нових національних та соціальних реалій. Український мистецький авангард та його доля. Архітектура. Українська культура у 30-ті роки. Культура України в роки війни. Культура повоєнного часу. Шістдесятники. Українська культурна парадигма II половини XX ст. Культура в часи перебудови та становлення незалежності України.

Тема 14. Національна культура в сучасній Україні. Єдність і взаємозалежність світової та національної культур.

Культура на початку ХХІ ст. Формування нової соціокультурної дійсності та її риси. Національний характер, свідомість і самосвідомість як феномен культури.

Національна культура в сучасній Україні. Сучасна українська культура та її входження у світовий простір. Проблеми української культури в контексті світового розвитку. Єдність і взаємозалежність світової та національної культур. Культура української діаспори.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	с	с.р.
РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти культури					
Тема 1. Загальна характеристика культурології як науки і навчальної дисципліни.	3	1			2
Тема 2. Походження і головні етапи розвитку культури	5	1			4
Разом за розділом 1	8	2			6
РОЗДІЛ 2. Основні етапи розвитку зарубіжної культури					
Тема 3. Культура Стародавнього Сходу	2	1			2
Тема 4. Культура Античності	5	1			4
Тема 5. Культура Середньовіччя	6	2			4
Тема 6. Культура епохи Відродження	6	2			4
Тема 7. Культура Нового часу і Просвітництва	2	1			2
Тема 8. Європейська культура ХІХ-ХХ ст.	5	1			4
Разом за розділом 2	28	8			20
РОЗДІЛ 3. Основні етапи розвитку культури України					
Тема 9. Культура Київської держави	6	2			4
Тема 10. Українська культура ХІV-ХVІІ ст.	6	2			4
Тема 11. Українська культура ХVІІІ-ХХ ст.	6	2			4
Тема 12. Національна культура в сучасній Україні	6	2			4
Разом за розділом 3	24	8			16
Усього годин	60	18			42

9. Форми організації навчання

Основними формами організації навчання під час вивчення дисципліни «Культурологія» є лекції, з використанням мультимедійних засобів навчання, семінарські заняття, підготовка рефератів, доповідей, презентацій на щорічні студентські конференції, консультації, самостійна робота здобувачів освіти.

Відповідно до вищезазначених форм організації навчання формами контролю засвоєння програми є: самоконтроль, написання контрольних робіт, реферату, виконання і захист семінарських робіт та диференційований залік за період вивчення дисципліни.

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів, які використовуються при вивченні дисципліни:

1. В аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (лекція); наочні (ілюстрація, демонстрація).
2. В аспекті логічності та мислення: пояснювально-ілюстративні (презентація); репродуктивні (короткі тестові контрольні).
3. В аспекті керування навчанням: навчальна робота під керівництвом викладача; самостійна робота під керівництвом викладача.
4. В аспекті діяльності в колективі: методи стимулювання (додаткові оцінки за реферати, статті, тези).

Засоби діагностування результатів навчання

Контрольні заходи, які проводяться в коледжі визначають відповідність рівня набутих здобувачами освіти знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо фахової перед вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування освітнього процесу.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням предмету з метою визначення рівня підготовки студентів з відповідних дисциплін, які формують базу для його опанування. Вхідний контроль проводиться на першому занятті по питаннях, які відповідають програмі попередньої дисципліни. Результати вхідного контролю враховують при коригуванні завдань для самостійної роботи студентів.

Поточний контроль проводиться викладачами у ході аудиторних занять.

Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів освіти за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є підсумковий контроль за контрольними роботами.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення підсумкової оцінки з дисципліни при рубіжному контролі за теми.

Семестровий контроль з дисципліни «Культурологія» проводиться в процесі освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни згідно з діючим Положенням про екзамени та заліки в ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ».

Форма проведення семестрового контролю є комбінованою (частково усна - при проведенні співбесіди, частково письмова - при відповідях на теоретичні питання та виконання розрахунків), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням ЦМК у НМК дисципліни «Культурологія» й доводяться до відома студентів.

Поточний контроль на лекції покликаний привчити студентів до систематичного опрацювання пройденого матеріалу і підготовки до майбутньої лекції, встановити ступінь засвоєння теорії, виявити найбільш важкі для сприйняття студентів розділи з наступним роз'ясненням їх.

Контроль у позааудиторний час

1. Перевірка конспектів лекцій і рекомендованої літератури.
2. Перевірка і оцінка рефератів по частині лекційного курсу, який самостійно пророблюється.

3. Індивідуальна співбесіда зі студентом на консультаціях.

Консультації. Мета консультацій – допомогти здобувачам освіти розібратись у складних питаннях, вирішити ті з них, у яких студенти самостійно розібратись не можуть. Одночасно консультації надають можливість проконтролювати знання студентів, скласти правильне уявлення про перебіг і результати навчальної роботи.

13.Критерії оцінки знань, умінь і навичок студентів

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу здійснюється шляхом поточного, підсумкового контролю.

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальна оцінка за *заняття* – 5

Атестації підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Атестація виставляється на підставі результатів опанування студентами матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності студентів.

Семестрове оцінювання здійснюється за результатами тематичного оцінювання з урахуванням динаміки особистих навчальних досягнень студентів з дисципліни протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення. Семестрова оцінка може підлягати коригуванню. У разі підвищення оцінки виставляється скоригована оцінка.

5 (відмінно)	Студент володіє глибокими міцними знаннями, може вільно висловлювати власні судження і переконливо їх аргументувати. Відповідь повна, самостійна, правильна, викладена літературною мовою у логічній послідовності. Студент знає теоретичний матеріал та вміє пов'язувати його з практичними вміннями.
4 (добре)	Студент вільно оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти, формує нескладні висновки, обґрунтовує їх фактами, взятими з підручника. Відповідь задовольняє вищевказані вимоги частково, містить певні неточності у викладі матеріалу. Недоліки легко виправляються при відповідях на додаткові запитання викладача.
3 (задовільно)	Студент загалом самостійно відтворює фактичний матеріал теми, може дати стисло характеристику епосі чи періоду, культурологічному феномену, в цілому правильно вживає культурологічні терміни. Відповідь загалом правильна, але допущені неточності; студент виявляє розуміння навчального матеріалу при недостатній повноті засвоєння понять або непослідовному викладі матеріалу; слабо володіє практичними навичками.
2 (незадовільно)	Відповідь неправильна, студент виявляє незнання основних понять дисципліни.

12. Рекомендована література

Базова

1. Давня історія України: Навч. посібник: У 2 кн./За ред. П.Л.Толочка.- К.: Либідь, 1994. Кн.2.
2. Маланюк Є. Нариси з історії української культури. – К., 1992.
3. Мірчук І. Історія української культури. – Л., 1994.
4. Толочко П. Київська Русь. – К. 1996.
5. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура. – К., 2000. .
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури /За ред. Яртися А.В. – Львів, 1994.
7. Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури: Навч. посібн. – К., 1999.
8. Теорія та історія світової та вітчизняної культури: Курс лекцій /За ред. Бичко А.К. та ін. – К., 1992.
9. Українська та зарубіжна культура. Навч. посібн. /За ред. Заболоцької К.В. – Донецьк, 2000.

Допоміжна

4. Підлісна Г. Світ античної літератури. – К., 1989.
5. Словник античної міфології. – К., 1989.
15. Європейське Відродження та українська література XIV-XVIII ст. /За ред. О.Мишанич. - К., 1993.
19. Огієнко І. Українська церква. Нариси історії української православної церкви. - К. 1993.

Інформаційні ресурси

www.nbuv.gov.ua	Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського
www.britannica.com	Онлайн енциклопедія «Британіка»
www.uk.wikipedia.org	Україномовна версія онлайн енциклопедія «Вікіпедія»